

Briuselis, 2018 03 21
COM(2018) 147 final

2018/0072 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

**kuria nustatomos taisyklės, susijusios su įmonių reikšmingos skaitmeninės veiklavietės
apmokestinimu**

{SWD(2018) 81 final} - {SWD(2018) 82 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Skaitmeninė ekonomika keičia mūsų bendravimo, vartojimo ir veiklos vykdymo būdus. Skaitmeninio verslo įmonės auga daug sparčiau nei visa ekonomika ir ši tendencija turėtų tęstis. Skaitmeninės technologijos yra labai naudingos visuomenei: jomis mokesčių srityje suteikiamos galimybės mokesčių administratoriams rasti sprendimų, kaip sumažinti administracinę naštą, palengvinti mokesčių administratorių bendradarbiavimą bei spręsti mokesčių slėpimo problemas.

Tačiau skaitmeninimas taip pat daro spaudimą tarptautinei apmokestinimo sistemai, nes keičiasi verslo modeliai. Kadangi skaitmeninė ekonomikos transformacija spartėja, o dabartinės įmonių apmokestinimo taisyklės yra pasenusios ir tokių pokyčių negali apimti, šiuo metu politikos formuotojai visomis jėgomis stengiasi rasti sprendimų, kuriais būtų galima užtikrinti teisingą ir veiksmingą apmokestinimą. Dabartinės pelno mokesčio taisyklės taikant skaitmeninei ekonomikai, ėmė nesutapti pelno apmokestinimo ir vertės sukūrimo vietos. Visų pirma dabartinės taisyklės nebeatitinka šiuolaikinių aplinkybių, kai sudaromos sąlygos prekiauti internetu kitose šalyse fiziškai jose nebūnant, kai įmonės labai priklauso nuo sunkiai įvertinamo nematerialiojo turto ir kai naudotojų sukurtas turinys ir duomenų rinkimas tapo pagrindine skaitmeninio verslo įmonių vertės kūrimo veikla. Tokie subjektai, kaip G 20 tarptautiniu mastu pripažįsta, kad reikia imtis veiksmų, siekiant pritaikyti pelno mokesčio taisyklės skaitmeninei ekonomikai. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) išnagrinėjo šį klausimą atsižvelgdama į EBPO ir G 20 BEPS projektą¹. 2017 m. kovo mėn. susitikime G 20 paprašė, kad EBPO 2018 m. balandžio mėn. pateiktų G 20 finansų ministrams tarpinę ataskaitą apie poveikį skaitmeninimo apmokestinimo srityje. Vis dėlto pasiekti susitarimą pasauliniu mastu gali būti sudėtinga.

Tokie uždaviniai nurodyti 2017 m. rugsėjo 21 d. priimtame Komisijos komunikate „*Sąžininga ir veiksminga apmokestinimo sistema Europos Sąjungos bendrajai skaitmeninei rinkai*“. Šiame komunikate Komisija pateikė su mokesčiais susijusių uždavinių, kuriuos nulėmė pasaulio ekonomikos skaitmeninimas, analizę. Po to 2017 m. spalio 19 d. Europos Vadovų Taryba priėmė išvadą², kuriose pabrėžė poreikį sukurti veiksmingo ir teisingo apmokestinimo sistemą, tinkamą skaitmeniniam amžiui, ir nurodė, jog tikisi, kad ne vėliau kaip 2018 m. pradžioje Komisija pateiks atitinkamų pasiūlymų. 2017 m. gruodžio 5 d. ECOFIN taryba savo išvadose³ taip pat nurodė, jog tikisi, kad ne vėliau kaip 2018 m. pradžioje Komisija pateiks atitinkamų pasiūlymų, „*kuriuose bus atsižvelgta į aktualius EBPO vykdomo darbo rezultatus ir remiamasi teisinių ir techninių galimybių įvertinimu, taip pat*

¹ EBPO mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo projekto 1 veiksmo ataskaita „Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy“ („Su mokesčiais susijusių uždavinių sprendimas skaitmeninėje ekonomikoje“), 2015 m.

² 2017 m. spalio 19 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimas. Išvados (dokumentas EUCO 14/17).

³ 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvados dėl reagavimo į pelno apmokestinimo problemas skaitmeninėje ekonomikoje (FISC 346 ECOFIN 1092).

galimų atsakomųjų veiksmų reaguojant į iššūkius skaitmeninės ekonomikos pelno apmokestinimo srityje ekonominiu poveikiu.“

Dabartinės pelno mokesčio taisyklės grindžiamos principu, kad pelnas turėtų būti apmokestinamas ten, kur sukurama vertė. Tačiau minėtos taisyklės daugiausia buvo parengtos XX a. pradžioje ir skirtos tradicinėms fizinėms įmonėms; tose taisyklėse apibrėžiami veiksniai, dėl kurių atsiranda teisė apmokestinti tam tikroje šalyje (kur turi būti apmokestinama), ir nustatoma, kiek įmonės pelno priskiriama tam tikrai šaliai (kiek turi būti apmokestinama), daugiausia atsižvelgiant į fizinę buvimo vietą toje šalyje ir neatspindint toje jurisdikcijoje dalyvaujančio naudotojo sukuriamos vertės. Tai reiškia, kad nerezidentai mokesčių tikslais privalo mokėti mokesčius šalyje tik jeigu turi veiklavietę, kuri prilygsta nuolatinei buveinei⁴. Tačiau tokios taisyklės neapima skaitmeninės veiklos visuotinės aprėpties, kai fizinis buvimas nebėra būtinas, kad būtų galima teikti skaitmenines paslaugas. Todėl, siekiant nustatyti su naujais skaitmeninio verslo modeliais susijusias apmokestinimo teises, reikalingi nauji reikšmingos ekonominės veiklavietės rodikliai;

Jeigu įmonė apmokestinama tam tikroje šalyje, šios įmonės gaunamas pelnas vis tiek turi būti nustatytas ir priskirtas tai šaliai. Pagal dabartinę pelno mokesčio sistemą sandorių kainodaros taisyklės taikomos siekiant tarptautinių įmonių grupių pelną priskirti skirtingoms šalims remiantis funkcijų, turto ir rizikos grupės vertės grandinėje analize. Kiek tai susiję su įmonių pelno, priskiriamo nuolatinei buveinei, apmokestinimu, daroma prielaida dėl atskiro hipotetinio subjekto⁵ ir pagal analogiją taikomos EBPO sandorių kainodaros gairės. Tačiau dabartinės taisyklės, parengtos tradiciniams verslo modeliams, neatspindi to, kad skaitmeninio verslo modeliams būdingos kitokios savybės nei tradiciniams modeliams, kai turima omenyje tai, kaip sukurama vertė. Taip iškraipoma konkurencija ir daromas neigiamas poveikis valstybės pajamoms. Skaitmeninė ekonomika labai priklauso nuo tokio nematerialiojo turto, kaip naudotojų duomenys ir remia duomenų analizės metodus, kad išgautų vertę iš naudotojų duomenų. Šie verslo modeliai, kuriuos sunku įvertinti, tarptautinių įmonių grupėms sukuria vis daugiau vertės. Nematerialiajam turtui nustatyti ir vertinti, taip pat jo indėliui į vertės kūrimą grupėje apibrėžti reikia naujų pelno priskyrimo metodų, kurie geriau aprėptų vertės kūrimą pagal naujus verslo modelius.

Šiuo pasiūlymu siekiama spręsti skaitmeninės ekonomikos iškeltas problemas, pateikiant visapusišką sprendimą remiantis dabartinėmis valstybių narių pelno mokesčio sistemomis. Juo numatoma bendra skaitmeninės veiklos apmokestinimo ES sistema, kuria tinkamai atsižvelgiama į skaitmeninės ekonomikos požymius.

Pirma, šiuo pasiūlymu pateikiamos skaitmeninio verslo įmonių, veikiančių kitoje šalyje, mokesčio ryšio nustatymo taisyklės tuo atveju, jei fiziškai tų įmonių kitoje šalyje nėra, nors ten vykdoma komercinė veikla (toliau – reikšminga skaitmeninė veiklavietė). Reikia nustatyti naujus tokios reikšmingos skaitmeninės veiklavietės rodiklius, kad būtų nustatytos ir apsaugotos valstybių narių naujų skaitmeninio verslo modelių apmokestinimo teisės.

⁴ EBPO pavyzdinės sutarties dėl pajamų bei kapitalo apmokestinimo 5 straipsnis.

⁵ EBPO pavyzdinės sutarties dėl pajamų bei kapitalo apmokestinimo 7 straipsnis.

Antra, šiame pasiūlyme pateikiami pelno priskyrimo skaitmeninio verslo įmonei principai. Šie principai turėtų geriau aprėpti skaitmeninio verslo modelių, kurie labai priklauso nuo nematerialiojo turto, vertės kūrimą.

Kai ši direktyva bus įgyvendinta valstybių narių nacionalinėje teisėje, ji bus taikoma tarpvalstybinei skaitmeninei veiklai Sąjungoje, netgi jei atitinkamai nepakeistos taikytinos sutartys dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo tarp valstybių narių. Ji taip pat bus taikoma, jei Sąjungai nepriklausančioje jurisdikcijoje įsteigta įmonė vykdys veiklą per reikšmingą skaitmeninę veiklavietę valstybėje narėje, kurioje ta atitinkama valstybė narė ir ta jurisdikcija neturės sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas yra dalis ES ir tarptautinio masto pastangų pritaikyti dabartinę mokesčių sistemą skaitmeninei ekonomikai.

Tarptautiniu mastu uždavinys užtikrinti, kad visų skaitmeninės ekonomikos veikėjų pajamos būtų teisingai apmokestinamos, jau buvo nurodytas EBPO / G 20 BEPS projekto 1 veiksmo ataskaitoje ir 2018 m. kovo mėn. G 20 finansų ministrams pateiktoje EBPO tarpinėje skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo ataskaitoje⁶. Tarpinėje ataskaitoje aptariamos skirtingos šio uždavinio sprendimo galimybės, o EBPO iki 2020 m. ketina surasti sutarimu pagrįstą sprendimą.

Kadangi šis uždavinys yra pasaulinis, Komisija pripažįsta, kad būtų idealu surasti daugiašalius tarptautinius skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo sprendimus. Komisija glaudžiai bendradarbiauja su EBPO, kad paremtų tarptautinio sprendimo kūrimą. Tačiau tarptautiniu mastu padaryti pažangą yra nelengva, nes ši problema yra sudėtinga ir reikia išspręsti įvairiausių klausimus, taigi pasiekti tarptautinį sutarimą gali šiek tiek užtrukti. Štai kodėl Komisija nusprendė imtis veiksmų. Šiuo pasiūlymu siekiama prisidėti prie EBPO mastu vykdomo darbo – tai ypač svarbu, kad šiuo klausimu būtų pasiektas tarptautinio lygio sutarimas. Pateikiant ES viziją, kaip visapusiškai spręsti skaitmeninės ekonomikos uždavinius, siūloma direktyva bus kaip pavyzdys, siekiant daryti įtaką tarptautinėse diskusijose dėl pasaulinio masto sprendimo. ES turėtų skatinti pasaulinius partnerius žengti ta kryptimi ir juos remti.

ES mastu šis pasiūlymas grindžiamas įvairiomis iniciatyvomis, kurių ėmėsi Komisija, kad užtikrintų teisingą ir veiksmingą įmonių apmokestinimą Sąjungoje⁷.

Platesniu mastu reikėtų pabrėžti, kad pasiūlymas dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB) būtų optimalus sprendimas, siekiant užtikrinti teisingesnę ir veiksmingesnę įmonių apmokestinimą ES. Tačiau dabartinės aprėpties BKPMB nepasiūlytų, kaip struktūriškai spręsti kai kuriuos svarbius skaitmeninės ekonomikos įmonių apmokestinimo uždavinius. Taip yra dėl to, kad BKPMB aprėptis yra ribota (ji privaloma tik

⁶ EBPO (2018), „Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS“ („Su skaitmeninimu susiję mokesčiai uždaviniai“. 2018 m. EBPO tarpinė ataskaita „BEPS įtrauki sistema“), EBPO leidykla, Paryžius. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264293083-en>.

⁷ COM(2015) 302 final.

didelėms tarptautinėms įmonėms) ir nuolatinės buveinės apibrėžtis pagal BKPMB pagrįsta šiuo metu tarptautiniu mastu taikoma apibrėžtimi. Be to, pelno paskirstymo taisyklės (proporcingo paskirstymo formulė) pagal BKPMB negali pakankamai aprėpti įmonės skaitmeninės veiklos. Į BKPMB reikėtų įtraukti skaitmeninės veiklos mokesčio ryšio taisyklės. Be to, atsižvelgiant į didelių tarptautinių įmonių grupių pelno paskirstymą, proporcingo paskirstymo formulės metodą bendroje konsoliduotoje pelno mokesčio bazėje reikėtų pritaikyti, siekiant veiksmingai aprėpti skaitmeninę veiklą. Komisija palankiai vertina Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto ataskaitose dėl bendros pelno mokesčio bazės ir BKPMB pasiūlytus pakeitimus, kaip gerą tolesnio darbo, siekiant užtikrinti teisingą skaitmeninės veiklos apmokestinimą, pagrindą⁸. Komisija pasirengusi dirbti su valstybėmis narėmis ir Parlamentu, kad išnagrinėtų, kaip būtų galima įtraukti šios direktyvos nuostatas į BKPMB.

Ši direktyva yra dalis teisės aktų rinkinio, į kurį taip pat įtraukta rekomendacija valstybėms narėms įtraukti atitinkamas reikšmingos skaitmeninės veiklavietės ir pelno paskirstymo taisyklės į savo sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo su trečiosiomis šalimis, direktyvos, kuria įtraukiamas laikinas sprendimas, pasiūlymas ir komunikatas, kuriame išdėstomos aplinkybės ir paaiškinama pasiūlymų sąsaja.

Komisija rekomenduoja valstybėms narėms atkartoti šios direktyvos nuostatas sutartyse dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo su trečiosiomis šalimis, nes jeigu yra sudaryta valstybės narės ir Sąjungai nepriklausančios jurisdikcijos sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, galiojančios sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo taisyklės gali būti viršesnės už siūlomas nuostatas dėl reikšmingos skaitmeninės veiklavietės.

Be to, šiandien Komisija pateikia Direktyvos dėl laikino sprendimo, skaitmeninių paslaugų mokesčio (SPM), kaip paprasto laikino skaitmeninės veiklos apmokestinimo ES sprendimo pasiūlymą. SPM nustatomas mokestis, taikomas pajamoms, gaunamoms teikiant tam tikras skaitmenines paslaugas⁹. SPM turėtų būti taikomas laikinai – iki tol, kol bus pateiktas visapusiškas sprendimas.

• **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas dera ir su bendrosios skaitmeninės rinkos strategija¹⁰, pagal kurią Komisija įsipareigojusi suteikti fiziniams asmenims ir įmonėms galimybę naudotis internetu vykdoma veikla ir ją vykdyti sąžiningos konkurencijos sąlygomis, taip pat atverti skaitmeninių technologijų teikiamas galimybes gyventojams ir įmonėms ir stiprinti Europos, kaip pasaulinės lyderės skaitmeninės ekonomikos srityje, vaidmenį.

⁸ 2018 m. vasario 22 d. Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl bendros pelno mokesčio bazės

(COM(2016) 0685 – C8-0472/2016 – 2016/0337(CNS)) ir 2018 m. vasario 26 d. Pranešimas dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB) (COM(2016) 0683 – C8-0471/2016 – 2016/0336(CNS)).

⁹ Tarybos direktyvos dėl bendros skaitmeninių paslaugų mokesčio, kuriuo apmokestinamos pajamos, gaunamos teikiant tam tikras skaitmenines paslaugas, sistemos pasiūlymas, COM(2018) 148 *final*.

¹⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“ (COM(2015) 192 *final*, 2015 5 6).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sąjungos teisės aktai, susiję su kitais nei apyvartos mokesčiais, priskiriami Sutarties dėl ES veikimo (SESV) 115 straipsnio taikymo sričiai. Šia nuostata nustatoma, kad suderinimo priemonės pagal šį straipsnį turi tiesioginę įtaką vidaus rinkos sukūrimui ar veikimui.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Šis pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą. Kadangi skaitmeninio verslo įmonės gali veikti tarpvalstybiniu mastu, fiziškai nebūdamos šalyje, Sąjungos ribose ir iš trečiųjų šalių, reikalingos vienodos taisyklės, siekiant užtikrinti, kad tos įmonės mokėtų mokesčius ten, kur gaunamas pelnas. Atsižvelgiant į skaitmeninės veiklos tarpvalstybinį aspektą, reikalinga ES iniciatyva, nes ji turi papildomos vertės, palyginti su tuo, ką būtų galima pasiekti daugeliu nacionalinių priemonių. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas visoms valstybėms narėms ir teisinį tikrumą mokesčių mokėtojams, visoje vidaus rinkoje reikia imtis bendros iniciatyvos, kad būtų tiesiogiai ir suderintai taikomos reikšmingos skaitmeninės veiklavietės taisyklės. Vienašaliai skirtingi kiekvienos valstybės narės metodai gali būti neveiksmingi ir suskaidyti bendrąją rinką, nes gali nederėti su nacionaline politika, dėl jų gali atsirasti iškraipymų ir mokestinių kliūčių įmonėms ES. Jeigu siekiama priimti sprendimus, kurie tikėtų visai vidaus rinkai, vienintelis tinkamas kelias – imtis suderintų iniciatyvų ES lygmeniu.

- **Proporcingumo principas**

Siekiant norimo rezultato, siūloma direktyva yra būtina ir tinkama. Ja nesiekiama derinti pelno mokesčio tarifų ES, todėl neapribojama valstybių narių galimybė nustatyti pageidaujamą pelno mokesčio pajamų dydį. Ja nekludoma valstybėms narėms priimti politinius sprendimus dėl viešojo sektoriaus įsikišimo apimtys ir mokestinių pajamų sudėties. Ja siūlomas veiksmingesnis būdas apmokestinti pelno mokesčio mokėtojų, vykdančių veiklą ES, skaitmeninę veiklą siekiant, kad vidaus rinka būtų veiksmingesnė.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kaip nurodyta pirmiau, vidaus rinkos iškraipymus galima panaikinti tik privalomomis teisinėmis taisyklėmis ir suderinant mokesčių įstatymus pagal bendrą teisės aktų sistemą. Privalomos teisinės galios neturintys teisės aktai nebūtų optimalus pasirinkimas, nes valstybės narės savo nuožiūra galėtų jų visiškai neįgyvendinti arba įgyvendinti nevienodai. Tokie rezultatai būtų visiškai nepageidautini. Dėl to gali atsirasti teisinis netikrumas mokesčio mokėtojams, taip pat gali būti nepasiekti koordinuotos ir nuoseklios pelno mokesčio sistemos vidaus rinkoje tikslai.

Remiantis SESV 115 straipsniu, „*Taryba ... vieningai leidžia direktyvas dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, turinčių tiesioginę įtaką vidaus rinkos sukūrimui ar veikimui, suderinimo.*“ Taigi Sutartyje konkrečiai nurodoma, kad kitos nei apyvarta (taikomas SESV 113 straipsnis) srities apmokestinimo teisės aktai yra tik direktyvos.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

• **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų strategija buvo orientuota į tris pagrindines suinteresuotųjų subjektų grupes: valstybių narių mokesčių administratorius, įmonės ir piliečius. Konsultacijos buvo vykdomos dviem pagrindinėmis kryptimis: buvo suorganizuotos atviros viešos konsultacijos (per daugiau nei 12 savaitių, nuo 2017 m. spalio 26 d. iki 2018 m. sausio 3 d., iš viso gauti 446 atsiliepimai), o visiems ES mokesčių administratoriams buvo išsiųsta tikslinė apklausa. Kiek tai susiję su visapusišku sprendimu, daugiau nei pusė suinteresuotųjų šalių konsultacijų respondentų kaip tinkamiausią galimybę nurodė pasiūlymą dėl skaitmeninės veiklavietės ES¹¹. Abiejų suinteresuotųjų šalių grupių tinkamiausia galimybė sutapo: 14 iš 21 nacionalinių mokesčių administratorių ir 58 % visų 446 atvirose viešose konsultacijose dalyvavusių respondentų mano, kad pasiūlymu dėl skaitmeninės veiklavietės ES galima geriausiai išspręsti dabartines problemas, susijusias su tarptautinėmis skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo taisyklėmis. Suinteresuotųjų šalių nebuvo aiškiai paklausta dėl joms tinkamiausio metodo ES nepriklausančių jurisdikcijų atžvilgiu. Apie šią iniciatyvą buvo informuoti ir Gero mokesčių valdymo platformos (kuriai priklauso visi ES mokesčių administratoriai ir 15 organizacijų, atstovaujančių įmonėms, pilietinei visuomenei bei mokesčių specialistams) nariai, kurių nuomonę buvo siekiama sužinoti. Atsižvelgta ir į spontaniškai pateiktus atsiliepimus.

• **Poveikio vertinimas**

Pasiūlymo poveikio vertinimą 2018 m. vasario 7 d. apsvarstė Komisijos reglamentavimo patikros valdyba. Valdyba pasiūlymą įvertino palankiai ir pateikė kelias rekomendacijas – į jas buvo atsižvelgta. Valdybos nuomonė, rekomendacijos ir paaiškinimas, kaip į jas atsižvelgta, pateikiami prie šio pasiūlymo pridedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento 1 priede. Žr. 3 priede pateiktą apžvalgą, kurioje nurodoma, kas ir kaip būtų paveiktas šio pasiūlymo.

Šio pasiūlymo poveikio vertinime išnagrinėtos esminės reformos galimybės ir kitos dabartinės tarptautinės mokesčių sistemos pokyčių galimybės. Dėl teisinio ir (arba) politinio įgyvendinamumo apribojimų fundamentalesnės reformos buvo atmestos kaip šiuo etapu neįvykdomos galimybės. Vietoj to sprendimu daugiausia dėmesio reikėtų skirti dabartinei nuolatinės buveinės sąvokai ir pelno paskirstymo taisyklėms. Be to, sprendimas, susijęs tik su BKPMB pasiūlymu, buvo atmestas dėl to, kad jo taikymo sritis būtų per siaura siekiant siūlyti struktūrinį sprendimą, kuris taip pat galėtų lemti platesnio nei ES masto sprendimą. Taigi, siekiant modernizuoti nuolatinės buveinės taisykles ir pelno paskirstymo taisykles, tinkamiausia galimybė šiam klausimui spręsti ES mastu buvo atskira direktyva.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Šis direktyvos pasiūlymas neturės jokio poveikio ES biudžetui.

¹¹ Žr. poveikio vertinimo 2 priedą.

5. KITI ELEMENTAI

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Šiame pasiūlyme nurodytos taisyklės turėtų būti integruotos į valstybių narių įmonių pelno mokesčio sistemas ir Komisijos BKPMB pasiūlymą ir galiausiai į jas turėtų būti atsižvelgta darant atitinkamus pakeitimus tarptautiniu mastu EBPO pavyzdinėje mokesčių konvencijoje. Priėmus direktyvą, Komisija stebės jos įgyvendinimą ir taikymą glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Taikymo sritis (2 straipsnis)

Šis pasiūlymas turi įtakos ES įregistruotiems arba įsteigtiems pelno mokesčio mokėtojams, taip pat įmonėms, įregistruotoms arba įsteigtoms Sąjungai nepriklausančioje jurisdikcijoje, su kuria valstybė narė, kurioje nustatyta mokesčio mokėtojo reikšminga skaitmeninė veiklavietė, nėra sudariusi sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo. Pasiūlymas neturi įtakos įmonėms, įregistruotoms arba įsteigtoms Sąjungai nepriklausančioje jurisdikcijoje, su kuria reikšmingos skaitmeninės veiklavietės valstybė narė yra sudariusi galiojančią sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, kad taip būtų išvengta tų sutarčių dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo pažeidimų. Padėtis gali skirtis, jeigu galiojančioje mokesčių sutartyje su Sąjungai nepriklausančia jurisdikcija yra panaši nuostata dėl reikšmingos skaitmeninės veiklavietės, kuria nustatomos panašios teisės ir pareigos, susijusios su ta Sąjungai nepriklausančia jurisdikcija.

Terminų apibrėžtys (3 straipsnis)

Šiame straipsnyje pateiktos įvairių sąvokų apibrėžtys, reikalingos taikant Direktyvos nuostatas (tarp jų – skaitmeninės paslaugos, skaitmeninė sąsaja, pajamos, subjektas, naudotojas ir mokestinis laikotarpis).

Skaitmeninė paslauga – internetu arba elektroniniu tinklu teikiama paslauga, dėl kurios pobūdžio jos teikimas yra iš esmės automatizuotas bei reikalauja minimalaus žmogaus įsikišimo. Ši apibrėžtis atitinka 2011 m. kovo 15 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės, 7 straipsnyje pateiktą elektroninėmis priemonėmis teikiamų paslaugų apibrėžtį.

Siekiant neįtraukti mokestinio ryšio, grindžiamo tikrai vartojimo vieta, vien tik prekių ar paslaugų pardavimas, kurį palengvina interneto ar elektroninio tinklo naudojimas, skaitmenine paslauga nelaikomas. Pavyzdžiui, prieigos (už atlygį) prie automobilių pirkimo ir pardavimo skaitmeninės prekyvietės suteikimas yra skaitmeninė paslauga, tačiau paties automobilio pardavimas per tokią interneto svetainę skaitmenine paslauga nelaikomas.

Minimalus žmogaus įsikišimas reiškia, kad paslauga susijusi su minimaliu žmogaus įsikišimu iš *tiekėjo* pusės, neatsižvelgiant į žmogaus įsikišimo mastą iš naudotojo pusės. Paslauga taip pat laikoma reikalaujančia tik minimalaus žmogaus įsikišimo tokiose situacijose, kai tiekėjas

iš pradžių sukuria sistemą, reguliariai ją prižiūri ar taiso, jei yra su veikimu susijusių problemų.

Reikšminga skaitmeninė veiklavietė (4 straipsnis)

Reikšmingos skaitmeninės veiklavietės sąvoka siekiama nustatyti mokestinį ryšį jurisdikcijoje. Todėl ji turėtų būti laikoma papildančia dabartinę nuolatinės buveinės sąvoką. Siūlomos skaitmeninio verslo mokestinio ryšio nustatymo valstybėje narėje taisyklės grindžiamos skaitmeninių paslaugų teikimo pajamomis, skaitmeninių paslaugų naudotojų skaičiumi arba skaitmeninių paslaugų sutarčių skaičiumi. Šiais kriterijais remiamasi nustatant verslo skaitmeninį pėdsaką jurisdikcijoje, grindžiamą tam tikrais ekonominės veiklos rodikliais. Jie turėtų atspindėti skaitmeninio verslo priklausomumą nuo didesnės naudotojų bazės, naudotojų veiklos ir naudotojų indėlio, taip pat vertės, kurią sukuria naudotojai šioms įmonėms. Kriterijai turėtų būti pritaikomi įvairių rūšių verslo modeliams. Skaitmeninio verslo modeliai yra labai nevienodi. Kai kurie gali turėti labai didelę naudotojų bazę, kiti – mažesnę naudotojų bazę, tačiau reikšmingą naudotojų indėlį, jeigu kiekvienas atskiras naudotojas įneša didelės vertės. Be to, kriterijais turėtų būti užtikrintas panašus aiškinimas įvairiose valstybėse narėse, nepriklausomai nuo jų dydžio ir neatsižvelgiant į nereikšmingus atvejus.

Pirmiau išvardytiems trims naudotojais grindžiamiems kriterijams (pajamoms, naudotojų skaičiui ir sutarčių skaičiui) nustatytos skirtingos taikytinos ribos. Valstybėje narėje yra reikšminga skaitmeninė veiklavietė, jeigu tenkinami vienas ar daugiau toliau išvardytų kriterijų: jeigu pajamos, gautos teikiant skaitmenines paslaugas naudotojams jurisdikcijoje, mokestiniu laikotarpiu viršija 7 000 000 EUR, jeigu skaitmeninės paslaugos naudotojų skaičius valstybėje narėje mokestiniu laikotarpiu viršija 100 000 arba jeigu skaitmeninių paslaugų verslo sutarčių skaičius viršija 3 000.

Kaip paaiškinta poveikio vertinime¹², labai svarbu, kad kiekviena riba būtų pakankamai aukšta, siekiant saugiai atmesti smulkius atvejus, kai skaitmeninei veiklavietei priskirtinas pelnas netgi nepadengtų nuolatinės buveinės mokestinių prievolių vykdymo išlaidų, t. y. užtikrinti priemonės proporcingumą, taikant šias tris alternatyvias ribas. Pajamų riba nustatyta taip, kad padengtų apskaičiuotas papildomos nuolatinės buveinės veiklos reikalavimų laikymosi išlaidas net esant mažiems tarifams. Su naudotojų skaičiumi susijusi riba turėtų atspindėti panašią vertę pinigine išraiška, grindžiamą vidutinėmis pajamomis vienam naudotojui. Su verslo sutarčių skaičiumi susijusi riba turėtų atspindėti tai, kad reikėtų atsižvelgti tik į įmonių tarpusavio sutartis, kadangi su šiomis sutartimis susijusi vertė gali būti didesnė nei su asmenimis sudarytų sutarčių vertė. Todėl su įmonių tarpusavio sutarčių skaičiumi susijusi riba turėtų būti daug mažesnė nei naudotojų skaičiumi grindžiama riba.

Reikšmingai skaitmeninei veiklavietei priskiriamas pelnas (5 straipsnis)

Siūlomos pelno paskirstymo reikšmingai skaitmeninei veiklavietei taisyklės grindžiamos dabartine nuolatinėms buveinėms taikoma sistema. Taisyklėse patvirtinamas principas, pagal kurį reikšmingai skaitmeninei veiklavietei turėtų būti priskiriamas pelnas, kurį ji būtų gavusi

¹² 6.3 skirsnyje.

per skaitmeninę sąsają vykdydama tam tikrą reikšmingą ekonominę veiklą, visų pirma vykdydama veiklą su kitais įmonės padaliniais, jeigu ji būtų atskira nepriklausoma įmonė, vykdanči tokia pačią arba panašią veiklą tokiomis pačiomis arba panašiomis sąlygomis, atsižvelgiant į naudojamą turtą, atliekamas funkcijas ir prisiimtą riziką. Todėl patvirtintas EBPO metodas išlieka pagrindiniu pelno priskyrimo reikšmingai skaitmeninei veiklavietei principu. Taigi, sistemą reikia priderinti nuosekliai, kad būtų atspindėta, kaip vykdanč skaitmeninę veiklą sukuriamą vertė. Iš tikrųjų atliekant funkcinę nuolatinės buveinės analizę, reikšmingų asmenų funkcijų, susijusių su rizikos prisiėmimu ir ekonomine turto nuosavybe vykdanč skaitmeninę veiklą, kriterijaus nepakanka, siekiant užtikrinti pelno priskyrimą reikšmingai skaitmeninei veiklavietei, kuris atspindi vertės sukūrimą. Ši situacija susidaro, kai reikšminga skaitmeninė veiklavietė veikia per skaitmeninę sąsają nesant fizinio buvimo tam tikroje jurisdikcijoje arba kur reikšmingos skaitmeninės veiklavietės jurisdikcijoje nevykdomos reikšmingos asmenų funkcijos.

Atliekant funkcinę reikšmingos skaitmeninės veiklavietės analizę, veiklą, kurią įmonė vykdo per skaitmeninę sąsają, susijusi su duomenimis ir naudotojais, turėtų būti laikoma ekonomiškai reikšmingomis funkcijomis, susijusiomis su ekonominės turto nuosavybės ir rizikos priskyrimu reikšmingai skaitmeninei veiklavietei. Pelnas turėtų būti priskiriamas atsižvelgiant į nematerialiojo turto gerinimą, didinimą, išlaikymą, apsaugą ir panaudojimą skaitmeninėje veiklavietėje vykdanč ekonomiškai reikšmingą veiklą, netgi jei ji nesusijusi su asmenų funkcijomis toje pačioje valstybėje narėje.

Pavyzdžiui, pritraukiant naujus naudotojus į socialinį tinklą, visas nematerialusis turtas, kuris būtų priskirtinas socialinio tinklo įmonei, vaidina svarbų vaidmenį užtikrinant teigiamus išorinius tinklo veiksmus, t. y. kad naudotojai galėtų prisijungti prie daug kitų naudotojų. Tinklo plėtra, kuri užtikrinama per reikšmingą skaitmeninę veiklavietę, padidinamas tas pats visas nematerialusis turtas. Šis visas nematerialusis turtas būtų toliau didinamas tvarkant naudotojų lygmens duomenis, siekiant sudaryti sąlygas socialiniame tinkle parduoti reklamos vietą didesne kaina, kadangi reklamos vieta pritaikoma pagal naudotojų interesus.

Vadinasi, su specifinio turto gerinimu, didinimu, išlaikymu, apsauga ir panaudojimu susijusios funkcijos būtų būdingos reikšmingai skaitmeninei veiklavietei. Visų rūšių ekonomiškai reikšminga veikla specifiniu būdu prisideda prie skaitmeninio verslo modelių vertės kūrimo ir yra neatsiejama šių modelių dalis. Todėl pelno padalijimo metodas dažnai būtų laikomas tinkamiausiu pelno priskyrimo reikšmingai skaitmeninei veiklavietei metodu. Šiuo atžvilgiu galimais padalijimo veiksniais galėtų būti moksliniams tyrimams, plėtrai ir rinkodarai skirtos išlaidos (priskirtinos reikšmingai skaitmeninei veiklavietei, palyginti su pagrindinei buveinei ir (arba) kitoms reikšmingoms skaitmeninėms veiklavietėms kitose valstybėse narėse priskirtinomis išlaidomis), taip pat naudotojų skaičius valstybėje narėje ir valstybės narės surinkti duomenys.

Siūlomose taisyklėse tik nustatomi bendrieji pelno paskirstymo reikšmingai skaitmeninei veiklavietei principai, kadangi konkretnės gairės galėtų būti parengtos atitinkamuose tarptautiniuose forumuose arba ES lygmeniu.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria nustatomos taisyklės, susijusios su įmonių reikšmingos skaitmeninės veiklavietės apmokestinimu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 115 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹³,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁴,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) skaitmeninimo nulemta sparti pasaulio ekonomikos transformacija daro naują spaudimą pelno mokesčio sistemoms tiek Sąjungos, tiek tarptautiniu mastu ir kelia abejonių dėl gebėjimo nustatyti, kur skaitmeninio verslo įmonės turėtų mokėti mokesčius ir kiek jos turėtų mokėti. Nors tokie subjektai, kaip G 20 tarptautiniu mastu pripažįsta, kad reikia pritaikyti pelno mokesčio taisyklės skaitmeninei ekonomikai, pasiekti susitarimą pasauliniu mastu gali būti sudėtinga;
- (2) 2015 m. spalio mėn. EBPO parengtoje mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (*angl.* BEPS) projekto 1 veiksmo ataskaitoje „Su mokesčiais susijusių uždavinių sprendimas skaitmeninėje ekonomikoje“ (*angl.* „Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy“) pateikti įvairūs skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo metodai, kurie toliau nagrinėti 2018 m. EBPO tarpinėje ataskaitoje „Su skaitmeninimu susiję mokesčiai uždaviniai“ (*angl.* „Tax challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018“). Kadangi ekonomikos skaitmeninė transformacija spartėja, didėja poreikis rasti sprendimų, kuriais būtų galima užtikrinti teisingą ir veiksmingą skaitmeninio verslo įmonių apmokestinimą;
- (3) 2017 m. rugsėjo 21 d. priimtame Komisijos komunikate „Sąžininga ir veiksminga apmokestinimo sistema Europos Sąjungos bendrajai skaitmeninei rinkai“ teigiama, kad reikia naujų tarptautinių taisyklių, specialiai skirtų skaitmeninės ekonomikos keliamiems uždaviniams, norint nustatyti, kur yra kuriama įmonių vertė ir kaip ji turėtų būti priskiriama mokesčių tikslais. Šiomis naujomis taisyklėmis būtų pertvarkytos dabartinės tarptautinės mokesčių taisyklės, susijusios su nuolatinės buveinės ir pelno priskyrimo skaitmeninei veiklai apibrėžtimis;

¹³ OL C , , p. .

¹⁴ OL C , , p. .

- (4) 2017 m. spalio 19 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose pabrėžė poreikį sukurti veiksmingo ir teisingo apmokestinimo sistemą, tinkamą skaitmeniniam amžiui, ir paprašė, kad ne vėliau kaip 2018 m. pradžioje Komisija pateiktų atitinkamų pasiūlymų¹⁵. 2017 m. gruodžio 5 d. ECOFIN taryba savo išvadose pabrėžė, kad visuotinai pripažįstama nuolatinės buveinės sąvokos apibrėžtis ir susijusios sandorių kainodaros bei pelno priskyrimo taisyklės taip pat turėtų išlikti ypač svarbios sprendžiant skaitmeninės ekonomikos pelno apmokestinimo problemas, ir paragino ES, EBPO ir kitus tarptautinius partnerius glaudžiai bendradarbiauti reaguojant į pelno apmokestinimo problemas skaitmeninėje ekonomikoje¹⁶;

šiuo atžvilgiu, kad valstybės narės galėtų naudotis savo mokestinėmis teisėmis, turėtų būti reikalaujama, kad jos įtrauktų taisykles į savo nacionalines pelno mokesčio sistemas. Todėl reikėtų išaiškinti valstybėse narėse taikomus įvairius pelno mokesčius. Šiomis taisyklėmis turėtų būti išplėsta nuolatinės buveinės apibrėžtis ir nustatytas reikšmingos skaitmeninės veiklavietės mokestinis ryšys su atitinkamomis jurisdikcijomis. Be to, reikėtų nustatyti bendrus apmokestinamojo pelno priskyrimo tokiai skaitmeninei veiklavietei principus. Iš esmės tos taisyklės turėtų būti taikomos visiems pelno mokesčio mokėtojams, nepriklausomai nuo to, kur jie yra rezidentai mokesčių tikslais – Sąjungoje ar kitur;

- (5) vis dėlto taisyklės neturėtų būti taikomos subjektams, kurie yra rezidentai mokesčių tikslais Sąjungai nepriklausančios jurisdikcijos šalyje, su kuria reikšmingos skaitmeninės veiklavietės valstybė narė yra sudariusi galiojančią konvenciją dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, nebent toje Konvencijoje yra nuostatų dėl reikšmingos skaitmeninės veiklavietės, kuriomis nustatomos su Sąjungai nepriklausančia jurisdikcija susijusios teisės ir pareigos, panašios į tas, kurios nustatomos šia direktyva. Taip siekiama išvengti bet kokio prieštaravimo Konvencijoms dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo su Sąjungai nepriklausančių jurisdikcijų šalimis, atsižvelgiant į tai, kad Sąjungai nepriklausančios jurisdikcijos šalys paprastai nėra saistomos Sąjungos teisės;
- (6) siekiant pateikti patikimą skaitmeninio verslo mokestinio ryšio valstybėje narėje apibrėžtį, būtina, kad tokia apibrėžtis būtų grindžiama pajamomis, gautomis teikiant skaitmenines paslaugas, naudotojų skaičiumi arba skaitmeninių paslaugų verslo sutarčių skaičiumi. Taikytinos ribos turėtų atspindėti skaitmeninės veiklavietės reikšmingumą įvairių rūšių verslo modeliams ir apimti įvairaus lygio indėlį į vertės kūrimo procesą. Be to, jomis turėtų būti užtikrintas suderinamas aiškinimas įvairiose valstybėse narėse, nepriklausomai nuo jų dydžio ir neatsižvelgiant į nereikšmingus atvejus. Prekių ir paslaugų pardavimo, kurį palengvina interneto ar elektroninio tinklo naudojimas, skaitmenine paslauga šioje direktyvoje laikyti nereikėtų;
- (7) kad įmonės reikšmingą skaitmeninę veiklavietę būtų galima apmokestinti kitos jurisdikcijos šalyje pagal tos jurisdikcijos šalies vidaus teisę, būtina nustatyti pelno priskyrimo tai reikšmingai skaitmeninei veiklavietei principus. Taisyklės turėtų būti grindžiamos dabartiniais pelno priskyrimo principais ir reikšmingos skaitmeninės veiklavietės vykdomų funkcijų, naudojamo turto bei rizikos, prisiimtose vykdomose ekonomiškai reikšmingą veiklą per skaitmeninę sąsają, funkcinę analizę. Reikėtų atkreipti ypatingą dėmesį į tai, kad reikšminga skaitmeninio verslo vertės dalis sukurama ten, kur yra naudotojai ir kur renkami ir apdorojami su naudotojais susiję

¹⁵ Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2017 m. spalio 19 d.). Išvados (dokumentas EUCO 14/17).

¹⁶ 2017 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvados dėl reagavimo į pelno apmokestinimo problemas skaitmeninėje ekonomikoje (FISC 346 ECOFIN 1092).

duomenys ir kur teikiamos skaitmeninės paslaugos. Kadangi reikšmingos skaitmeninės veiklavietės vykdoma ekonomiškai reikšminga veikla specifiniu būdu prisidedama kuriant skaitmeninio verslo modelių vertę, pelno padalijimo metodą paprastai reikėtų taikyti siekiant teisingai paskirstyti pelną reikšmingai skaitmeninei veiklavietei. Tačiau tai neturėtų užkirsti kelio mokesčių mokėtojui taikyti alternatyvų metodą, atitinkantį tarptautiniu mastu pripažintus principus, jeigu mokesčių mokėtojas, remdamasis funkcinės analizės rezultatais, gali įrodyti, kad alternatyvus metodas, atitinkantis tarptautiniu mastu pripažintus principus, yra tinkamesnis. Taip pat labai svarbu, kad pelno padalijimo veiksniai būtų glaudžiai susiję su vertės kūrimu;

- (8) pagrindinis šios direktyvos tikslas – gerinti visos vidaus rinkos atsparumą, siekiant šalinti skaitmeninės ekonomikos apmokestinimo problemas. Šio tikslo valstybės narės pavieniui negali deramai pasiekti, nes skaitmeninio verslo įmonės gali veikti tarpvalstybiniu mastu, fiziškai nebūdamos šalyje, todėl reikalingos taisyklės, siekiant užtikrinti, kad jos mokėtų mokesčius tose jurisdikcijose, kur gaunamas pelnas. Atsižvelgiant į šį tarpvalstybinį aspektą, iniciatyva Sąjungos mastu turi papildomos vertės, palyginti su tuo, ką būtų galima pasiekti daugeliu nacionalinių priemonių. Siekiant užtikrinti suderintą reikšmingos skaitmeninės veiklavietės Sąjungoje taisyklių taikymą, visoje vidaus rinkoje reikia imtis bendros iniciatyvos. Vienašaliai skirtingi kiekvienos valstybės narės metodai gali būti neveiksmingi ir suskaidyti bendrąją rinką, nes gali nederėti su nacionaline politika, dėl jų gali atsirasti iškraipymų ir mokestinių kliūčių įmonėms Sąjungoje. Kadangi šios direktyvos tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo priemonės gali priimti Sąjunga. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (9) būtina, kad bet koks su šia direktyva susijęs asmens duomenų tvarkymas būtų vykdomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679¹⁷, įskaitant pareigas suteikti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad būtų įvykdyti tuo reglamentu nustatyti įpareigojimai, visų pirma susiję su duomenų tvarkymo teisėtumu, duomenų tvarkymo veiklos saugumu, informacijos teikimu ir duomenų subjektų teisėmis, pritaikytąja ir standartizuotąja duomenų apsauga. Kai įmanoma, asmens duomenys turėtų būti nuasmeninami;
- (10) Komisija turėtų įvertinti šios direktyvos įgyvendinimą praėjus penkeriems metams po jos įsigaliojimo ir pateikti ataskaitą Tarybai. Valstybės narės turėtų pateikti Komisijai visą informaciją, reikalingą šiam įvertinimui atlikti. Direktyvos taikymo klausimams nagrinėti turėtų būti įsteigtas patariamasis *DigiTax* komitetas;
- (11) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹⁸ valstybės narės pagrįstais atvejais įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (12) turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės taikytų šios direktyvos nuostatas nuo kito mokestinio laikotarpio, prasidedančio po perkėlimo į nacionalinę teisę termino. Taip

¹⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

¹⁸ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

siekama užtikrinti, kad kiekvienoje valstybėje narėje naujosios nuostatos būtų pradėtos taikyti nuo kuo labiau suderintos dienos, tačiau atsižvelgiant į tai, kad skirtingose valstybėse narėse gali būti skirtingi mokestiniai laikotarpiai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TERMINŲ APIBRĖŽTYS IR TAIKymo SRITIS

1 straipsnis

Dalykas

Šioje direktyvoje pateikiamos taisyklės, kuriomis išplečiama kiekvienoje valstybėje narėje pelno mokesčio tikslais taikoma nuolatinės buveinės sąvoka, kad į ją būtų įtraukta reikšminga skaitmeninė veiklavietė, kurioje vykdoma visa veikla arba jos dalis. Šioje direktyvoje pelno mokesčio tikslais taip pat nustatyti tam tikri pelno priskyrimo reikšmingai skaitmeninei veiklavietei ar su ja susijusiai veiklai principai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma subjektams nepriklausomai nuo to, kur yra jų buveinė pelno mokesčio tikslais – valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje.

Vis dėlto subjektų, kurie yra rezidentai pelno mokesčio tikslais trečiojoje šalyje, su kuria konkreiti valstybė narė yra sudariusi konvenciją dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, atveju ši direktyva taikoma tik tuomet, jei toje konvencijoje yra nuostatų, panašių į šios direktyvos 4 ir 5 straipsnius, susijusių su trečiaja šalimi, ir tos nuostatos galioja.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) pelno mokestis – vienas iš I priede išvardytų pelno mokesčių arba vėliau nustatytas panašus mokestis;
- 2) skaitmeninė sąsaja – programinė įranga, įskaitant interneto svetainę arba jos dalį ir taikomąsias programas, įskaitant mobiliąsias programėles, prie kurių turi prieigą naudotojai;
- 3) interneto protokolo (IP) adresas – į tinklą sujungtiems įrenginiams priskirta skaitmenų eilė ryšiams internete palengvinti;
- 4) naudotojas – asmuo arba įmonė;
- 5) skaitmeninės paslaugos – internetu arba elektroniniu tinklu teikiamos paslaugos, kurių teikimas dėl jų pobūdžio yra iš esmės automatizuotas bei reikalauja minimalaus žmogaus įsikišimo ir kurių teikimo neįmanoma užtikrinti be informacinių technologijų, visų pirma įskaitant:
 - a) bendrą skaitmeninių produktų tiekimą, įskaitant programinę įrangą ir jos dalinius keitinius arba naujinius;

- b) paslaugas, kuriomis suteikiama ar palaikoma vieta įmonės arba asmens veiklai elektroniniame tinkle, pavyzdžiui, tinklavietėje arba tinklalapyje;
- c) paslaugas, automatiškai generuojamas iš kompiuterio internetu arba elektroniniu tinklu, gavėjui įvedus konkrečius duomenis;
- d) teisės pateikti prekes arba paslaugas parduoti interneto svetainėje, veikiančioje kaip elektroninė prekyvietė, kurioje potencialūs pirkėjai siūlo kainas automatizuota tvarka ir kurioje suinteresuoti asmenys informuojami apie pardavimą elektroniniu paštu, automatiškai generuojamu iš kompiuterio, perleidimą už atlygį;
- e) informacijos interneto paslaugų paketus, kuriuose telekomunikacijos sudaro tik papildomą antraeilę dalį (kitaip tariant, paketus, kurie apima ne vien tik prieigą prie interneto, bet ir kitus elementus, pavyzdžiui, turinio puslapius, suteikiančius prieigą prie žinių, orų prognozių arba pranešimų apie keliones; žaidimų aikštes; tinklaviečių prieglobą; prieigą prie internetinių diskusijų ar bet kokių kitų panašių elementų);
- f) II priede išvardytas paslaugas.

Skaitmeninės paslaugos neapima III priede išvardytų paslaugų arba prekių ar kitų paslaugų pardavimo, kurį palengvina interneto ar elektroninio tinklo naudojimas.

6) pajamos – pajamos, gautos iš pardavimo ir kitų sandorių, atėmus pridėtinės vertės mokestį ir kitus mokesčius bei rinkliavas – pinigines ar nepinigines, – kurios renkamos vyriausybės agentūrų vardu, įskaitant pajamas iš perleidžiamo turto ir teisių, palūkanų, dividendų bei kito pelno paskirstymo, pajamos iš likviduojamo turto, autorinių atlyginimų, subsidijų bei dotacijų, gautos dovanos, kompensacijos ir *ex gratia* mokėjimai. Pajamomis taip pat laikomos pelno mokesčio mokėtojo nepiniginės dovanos. Pajamomis nelaikomas pelno mokesčio mokėtojo nuosavas kapitalas arba jam grąžinta skola;

7) subjektas – juridinis asmuo arba juridinė struktūra, vykdanči veiklą arba per įmonę, arba per mokesčių tikslais skaidrią struktūrą;

8) mokestinis laikotarpis – mokestiniai metai, kalendoriniai metai arba bet kuris kitas pelno mokesčio tikslais taikytinas laikotarpis;

9) asocijuotoji įmonė – subjektas, susijęs su konkrečiu aptariamu subjektu vienu ar keliais toliau nurodytais būdais:

- a) vienas iš jų, galėdamas daryti reikšmingą įtaką kitam, dalyvauja valdant kitą;
- b) vienas iš jų dalyvauja kontroliuojant kitą, t. y. tiesiogiai ar netiesiogiai turi daugiau kaip 20 % jo balsavimo teisių;
- c) vienas iš jų valdo kito subjekto kapitalo dalį, t. y. turi nuosavybės teisę, pagal kurią tiesiogiai ar netiesiogiai valdo daugiau kaip 20 % to kito subjekto kapitalo.

Jei daugiau nei vienas subjektas dalyvauja valdant, kontroliuojant tą patį subjektą arba valdo jo kapitalo dalį a–c punktuose nurodytu vienu ar keliais būdais, visi tie subjektai taip pat laikomi vienas kito asocijuotosiomis įmonėmis.

Jei tas pats subjektas dalyvauja valdant, kontroliuojant daugiau nei vieną subjektą arba valdo jo kapitalo dalį a–c punktuose nurodytu vienu ar keliais būdais, visi tie subjektai taip pat laikomi vienas kito asocijuotosiomis įmonėmis.

Netiesioginio dalyvavimo atvejais, ar laikomasi b ir c punktuose nurodytų kriterijų, nustatoma dauginant tolesnių lygių subjektų turimos dalies procentines normas. Jei subjektas turi daugiau negu 50 % balsavimo teisių, laikoma, kad jis turi 100 % balsavimo teisių.

II SKYRIUS

REIŠKŠMINGA SKAITMENINĖ VEIKLAVIETĖ

4 straipsnis

Reikšminga skaitmeninė veiklavietė

1. Pelno mokesčio tikslais laikoma, kad nuolatinė buveinė egzistuoja, jei egzistuoja reikšminga skaitmeninė veiklavietė, kurioje vykdoma visa veikla ar jos dalis.
2. 1 dalis įtraukiama prie bet kurių kitų kriterijų (ir nedaro poveikio jų taikymui ar neriboja jų taikymo) pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, kuriais nustatoma, ar pelno mokesčio tikslais valstybėje narėje egzistuoja nuolatinė buveinė, kiek tai susiję konkrečiai su skaitmeninių paslaugų teikimu ar kita sritimi.
3. Laikoma, kad mokestiniu laikotarpiu valstybėje narėje yra reikšminga skaitmeninė veiklavietė, jeigu visą joje vykdomą veiklą arba jos dalį sudaro skaitmeninių paslaugų teikimas per skaitmeninę sąsają ir tenkinamos viena ar daugiau toliau išvardytų sąlygų, susijusių su šiomis tą veiklą vykdančio subjekto teikiamomis paslaugomis, įskaitant tokias paslaugas, kurias per skaitmeninę sąsają teikia visos to subjekto asocijuotosios įmonės:
 - a) visų per tą mokestinį laikotarpį surinktų pajamų, kurios gautos teikiant tas skaitmenines paslaugas naudotojams toje valstybėje narėje tuo mokestiniu laikotarpiu, dalis viršija 7 000 000 EUR;
 - b) vienos ar daugiau tų skaitmeninių paslaugų naudotojų, esančių toje valstybėje narėje tuo mokestiniu laikotarpiu, skaičius viršija 100 000;
 - c) tokių skaitmeninių paslaugų teikimo verslo sutarčių, sudarytų tuo mokestiniu laikotarpiu su toje valstybėje narėje esančiais naudotojais, skaičius viršija 3 000.
4. Kiek tai susiję su skaitmeninių paslaugų naudojimu, laikoma, kad naudotojas yra valstybėje narėje mokestiniu laikotarpiu, jeigu naudotojas toje valstybėje narėje tuo mokestiniu laikotarpiu naudoja prietaisą, kad turėtų prieigą prie skaitmeninės sąsajos, per kurią teikiamos skaitmeninės paslaugos.
5. Kiek tai susiję su skaitmeninių paslaugų teikimo sutarčių sudarymu:
 - a) sutartis laikoma verslo sutartimi, jeigu naudotojas sudaro sutartį vykdydamas veiklą;
 - b) laikoma, kad naudotojas yra valstybėje narėje mokestiniu laikotarpiu, jeigu naudotojas yra rezidentas pelno mokesčio tikslais toje valstybėje narėje tuo mokestiniu laikotarpiu arba naudotojas yra rezidentas pelno mokesčio tikslais trečiojoje šalyje, bet turi nuolatinę buveinę toje valstybėje narėje tuo mokestiniu laikotarpiu.

6. Valstybė narė, kurioje naudojamas naudotojo prietaisas, nustatoma pagal prietaiso interneto protokolo (IP) adresą arba, jei reikia nustatyti tiksliau, taikant kitą geografinės vietos nustatymo metodą.

7. 3 dalies a punkte nurodyta visų pajamų dalis nustatoma pagal tai, kiek kartų tuo mokestiniu laikotarpiu naudotojai, esantys bet kurioje pasaulio dalyje, naudojo prietaisus, kad turėtų prieigą prie skaitmeninės sąsajos, per kurią teikiamos skaitmeninės paslaugos.

5 straipsnis

Reikšmingai skaitmeninei veiklavietei arba su ja susijusiai veiklai priskiriamas pelnas

1. Valstybėje narėje esančiai reikšmingai skaitmeninei veiklavietei arba su ja susijusiai veiklai priskiriamas pelnas apmokestinamas tik pagal tos valstybės narės pelno mokesčio sistemą.

2. Pelnas, priskiriamas reikšmingai skaitmeninei veiklavietei arba su ja susijusiai veiklai – pelnas, kuris būtų gautas skaitmeninėje veiklavietėje, jeigu ji būtų atskira nepriklausoma įmonė, vykdanči tokia pačią arba panašią veiklą tokiomis pačiomis arba panašiomis sąlygomis, visų pirma vykdydama veiklą su kitais įmonės padaliniais, atsižvelgiant į per skaitmeninę sąsają atliekamas funkcijas, naudojamą turtą ir prisiimtą riziką.

3. 2 dalyje reikšmingai skaitmeninei veiklavietei arba su ja susijusiai veiklai priskiriamas pelnas nustatomas remiantis funkcinė analize. Siekiant nustatyti reikšmingos skaitmeninės veiklavietės funkcijas ir jai priskirti ekonominę turto nuosavybę ir riziką, atsižvelgiama į tokioje veiklavietėje per skaitmeninę sąsają vykdomą ekonomiškai reikšmingą veiklą. Šiuo tikslu veikla, kurią įmonė įsipareigoja vykdyti per skaitmeninę sąsają, susijusi su duomenimis arba naudotojais, laikoma reikšmingos skaitmeninės veiklavietės ekonomiškai reikšminga veikla ir tokiai veiklavietei priskiriama rizika ir ekonominė turto nuosavybė.

4. Nustatant pagal 2 dalį priskiriamą pelną, deramai atsižvelgiama į reikšmingoje skaitmeninėje veiklavietėje vykdomą ekonomiškai reikšmingą veiklą, kuri paveikia įmonės nematerialiojo turto gerinimą, didinimą, išlaikymą, apsaugą ir panaudojimą.

5. Per skaitmeninę sąsają reikšmingoje skaitmeninėje veiklavietėje vykdoma ekonomiškai reikšminga veikla, be kita ko, apima:

- a) naudotojo lygmens duomenų rinkimą, laikymą, tvarkymą, analizę, naudojimą ir pardavimą;
- b) naudotojų sukurto turinio rinkimą, laikymą, tvarkymą ir rodymą;
- c) reklamos vietos internete pardavimą;
- d) trečiosios šalies sukurto turinio pateikimą skaitmeninėje prekyvietėje;
- e) a–d punktuose neišvardytų skaitmeninių paslaugų teikimą.

6. Nustatydami 1–4 dalyse nurodytą priskiriamą pelną mokesčių mokėtojai taiko pelno padalijimo metodą, jeigu mokesčių mokėtojas neįrodo, kad tinkamesnis yra alternatyvus metodas, grindžiamas tarptautiniu mastu pripažintais principais, atsižvelgiant į funkcinės analizės rezultatus. Padalijimo veiksniais gali būti moksliniams tyrimams, plėtrai ir rinkodarai skirtos išlaidos ir kiekvienos valstybės narės naudotojų skaičius ir surinkti duomenys.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

6 straipsnis

Peržiūra

1. Komisija įvertina šios direktyvos įgyvendinimą praėjus penkeriems metams nuo jos įsigaliojimo ir pateikia ataskaitą Tarybai.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai visą informaciją, reikalingą šios direktyvos įgyvendinimui įvertinti.

7 straipsnis

Skaitmeninės ekonomikos mokesčių politikos komitetas

1. Sudaromas Skaitmeninės ekonomikos mokesčių politikos patariamasis komitetas – *DigiTax* komitetas.
2. *DigiTax* komitetą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai. Komiteto pirmininkas yra Komisijos atstovas. Sekretoriato paslaugas Komitetui teikia Komisija.
3. *DigiTax* komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.
4. *DigiTax* komitetas nagrinėja šios direktyvos taikymo klausimus, iškeltus Komiteto pirmininko jo paties iniciatyva arba valstybės narės atstovo prašymu, ir praneša Komisijai savo išvadas.

8 straipsnis

Iš naudotojų renkamų duomenų apribojimas

Duomenys, kurie gali būti renkami iš naudotojų šios direktyvos taikymo tikslais, yra tik duomenys, nurodantys valstybę narę, kurioje yra naudotojai, neleidžiant identifikuoti naudotojo.

9 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Jos taiko tas nuostatas nuo 2020 m. sausio 1 d., atsižvelgdamos į mokestinius laikotarpius, prasidedančius tą dieną arba vėliau.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

10 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

11 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas